

publice^{dg} defensionis coniunctionem videbatur necessarium^{dh}, statutum est ab^{di} omnibus Regni ordinibus receptum, ut haec omnia ita conscripta et conclusa suspensa ad proximum Regni conventum maneat, hac adiecta conditione, ut si istorum supra expressorum ducatu nuntii ad conventum Regni futurum cum pleno mandato missi, ea in suos pro utilitate Regni receperunt^{dj}, quae regnicolae sustinere ad illorum commodum volunt tamen^{dk}, quae sunt conclusa, sigillo Maiestatis Regiae communiantur et confirmantur omnia. Sin minus, abrogata omnia et nullius roboris esse censeantur^{dl}.

[26]. Quod^{dm} si vero, quod Deus auferat, hoc anno, antequam alia comitia habeantur, magna vi^{dn} in Regnum^{dn} hostis impetum faceret modo suprascripto aggrediatur^{do}, tum haec constitutio ad defensionem Regni et ad resistendum hosti robur habere debet.

Quibus^{dp} quidem constitutionibus infrascripti domini consilarii, manibus suis propriis subscripserunt. Petrus archiepiscopus Gnesnensis et episcopus Cracoviensis, Nicolaus Vladislaviensis, Sebastianus Posnaniensis, Samuel Plocensis et vicecancellarius, Ioannes Chelmensis episcopi, necnon Ioannes comes in Tarnow castellanus Cracoviensis, Ianussius comes in Łabisin Posnaniensis, Petrus de Służewo Calissiensis, Stanislaus Łaski Siradiensis, Nicolaus Chodziewski de Potulice Brestensis, Ioannes de Kościelec Inowladislaviensis palatinus, Spitek de Tarnow thesaurarius et ceteri dignitarii et officiales.

II. LITTERAE UNIVERSALES CONTRIBUTIONIS DUCILLORUM

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae etc. Universis et singulis ecclesiasticis et saecularibus et consiliariis ceterisque subditis nostris quibuscumque tam terrestribus quam civitatibus et oppidorum honoribus et officiis insignitis ad quorum notitiam hae nostrae pervenerint litterae, ubilibet in regno et dominis nostris consistentibus sincere nobis et fidelibus dilectis gratiam nostram regiam. Reverendissimi et reverendi in Christo patres, magnifici, generosi, nobiles, famati et providi, sincere et fideles nobis dilecti.

[1]. Cum regnum hoc nostrum undequam iam cinctum infidelibus, neque satis tutum sit ab eorum incursionibus, pro officio nostro providere cupientes, ne quid detrimentum capiat, quandoquidem absque pecunia miles conscribi non potest, qui fines dicionum nostrarum tueatur de consensu et voluntate omnium regni nostri ordinum, consiliarium nostrorum, tam spiritualium quam saecularium et nuntiorum terrestrium in comitiis maioribus Piotrkowiensis congregatorum conficiendae pecuniae rationem eiusmodi invidemus et constituimus. Quandoquidem continuos iam annos aliquot defensionem regni solus colonos sustinuit, visum est nobis eum hoc onere levare et unicam ducillorum contributionem, *czopowe* dictam, in hunc modo constituere, quae inchoari debet a festo Pentecostes proxima ^aanni millesimi quingentesimi quadragesimi quarti^a [1 VI 1544], et continuari per integram annum ad aliud festum Pentecostes anni millesimi quingentesimi quadragesimi quinti [24 V 1545]. Exigetur autem ac exigi et exsolvi debebit eadem ipsa contributio ducillorum modo infrascripto.

[2]. Ut quilibet fuerit aestimatum et venditum aut ad propinandum datum unum quodque vas seu summa cerevisiae, ex quibuscumque ea fuerit cocta braseis, sive civium et dominorum spiritualium et saecularium sive ex molendinis provenientium, a singulis grossis singuli denari exigi et in manus exactoris fideliter solvi et pendi debebunt.

[3]. Exactores autem et custodes exactionis eiusmodi seu contributionis, tam in civitatibus seu oppidis, quam in villis nostris et subditorum nostrorum omnium spiritualium et saecularium, iuxta

^{dg} bellice VL. ^{dh} necessarius VL. ^{di} et ab VL. ^{dj} receperint VL. ^{dk} tum VL. ^{dl} W VL *następuje*: et sit liberum aliud in conventu consilium de imminentibus periculis capere. ^{dm} Brak w VL. ^{dn-dn} Brak w VL. ^{do} Brak w VL. ^{dp} Tekstu tego, aż do końca zapiski (analogicznego do I A, pkt 26), brak w AgCr.

^{a-a} W rękopisie skreślono.

arbitrium suum, magnificus Spitco de Tharnow, Voinicicky castellanus et regni nostri thesaurarius designabit et constituit.

[4]. Item a quolibet vase vini, malmatici, muscatellae et cuiuscumque liquoris quocumque nomine ea vasa appellentur, quanti unumquodque vas aestimatum et venditum fuerit, similiter a singulis grossis singuli denari exigendi et solvendi.

[5]. Eodem modo a vase seu barili medonis, cerevisiae advectitiae sive externae Svidnicensi, Glogouiensi, Thessinensi, Wratislaviensi, Bernouiensi et alterius cuiuscumque, quanti unumquodque vas venditum et aestimatum fuerit, a singulis grossis singuli denarii solvantur.

[6]. Et quicumque prius non soluta exactione praefata cerevisiam et alium quicumque potum ex praedictis vendere et propinare in fraudem reipublicae praesumpserit, totum illud in quo fraudem commisit seu committere voluit irremissibiliter amittet et ad poenam regalem solvendum, quoties id fecerit, obligabitur. Capitaneusque in tales omnes et singulos fraudem eiusmodi committentes animadversionem debitam veritate rei cognita, non habens respectum ad quampiam irremissibiliter exequatur.

[7]. Quod vero libertates attinet, per nos quibuslibet concessas a contributione ista ducillorum eas ipsas pro hoc tantum anno de consensu consiliariorum regni et nuntiorum terrestrium sustulimus. Ita ut sequentibus annis iisdem libertatibus servantur.

[8]. Vobis itaque omnibus et singulis quorum interest mandamus quatenus praefatis exactoribus, quos magnificus regni nostri thesaurarius constituet, aut ab eis substitutis, de ipsa exactione ducillorum respondeatis et ab illis responderi faciatis. Vos vero locorum capitanei eos, qui rebelles et negligentes erunt, et quos ipsi exactores deferent, per pignorationes solitas ad solutionem huiusmodi exactionis compellatis sub poenis nostris, contra negligentes capitaneos in novis et antiquis statutis descriptis. Et pro gratia nostra proque officio suo non aliter facturi. Datum Piotrcouiae XIII Martii anno Domini M.D.XLIIII [13 III 1544], regni vero nostri XXVIII. Ad mandatum Regiae Maiestatis proprium.